

The Study of woody species diversity in central agros (case study: Ghalegole, Lorestan)

Z. Mirazadi, J. Soosani, B. Pilehvar and H. Akbari

M.Sc. Student, Faculty of Agriculture .University of Lorestan .I.R .Iran
Assistant prof , , Faculty of Agriculture .University of Lorestan .I.R .Iran

بررسی تنوع گونه های چوبی زاگرس میانی (مطالعه موردی جنگل های قلعه گل لرستان)

زهرا میرآزادی، جواد سوسنی، بابک پیله ور، حسن اکبری
دانشجوی کارشناسی ارشد، استادیار گروه جنگلداری
دانشکده کشاورزی دانشگاه لرستان

چکیده

شناسایی و طبقه بندی پوشش گیاهی میتواند مبنای مناسبی برای طبقه بندی آن رویشگاه باشد. تنوع گونه ای یکی از خصوصیات مهم جوامع زیستی است و تابعی از شمار گونه های موجود و اندازه جمعیت های معرف آن گونه ها در یک حوضه جغرافیایی معین است. منطقه قلعه گل تقریباً در جنوب استان لرستان و جنوب غربی شهرستان خرم آباد واقع گردیده است. سامان پرک و سامان تاف با مساحت های 4456 و 1115 هکتار به ترتیب اولین و سومین سامان از این حوزه آبخیز میباشند که در این تحقیق مورد بررسی و مقایسه قرار گرفته اند. از شاخص تنوع سیمپسون و شاخص تنوع شنون - ونیر برای اندازه گیری تنوع زیستی دو سامان و مقایسه آنها استفاده گردیده است. نتایج بدست آمده حاکی از تنوع گونه ای کم در این دو سامان عرفی است و تفاوت بین شاخص های تنوع دو منطقه بی معنی است.

Abstract

Identification of vegetation plant can be apposite factor for its classification. Species diversity one of important properties of population that depend of the number and size of species. Ghalehgole zone forest is located in sough of Lorestan. In his study for investigation and measurement of species diversity in two site (Toff and Perk) applied of Simptson and Shanoon indicates. The result did not show any significant difference between two site and mean of low diversity in them

Key words :species diversity, simpson indices. Shanoon indices , Ghalegole forest

بلوط	557	895/0	بلوط	991	9/0
کیکم	24	038/0	کیکم	40	036/0
زالزالک	11	0128/0	گلابی	34	03/0
گلابی	8	0176/0	زالزالک	28	025/0
شن	5	008/0	شن	4	0036/0
ارژن	3	00482/0		1097	
جمع کل	622		جمع کل		

مقدمه

بهترین راه برای نجات تنوع زیستی و یافتن ارزش های آن، ارزیابی است به این ترتیب با تحقیق روی گونه های مختلف گیاهی میتوان گام عمده ای برای حفاظت از تنوع زیستی برداشت. در بیشتر مطالعات تنوع زیستی را در سطح گونه ها مورد مطالعه و بررسی قرار میدهند. شاخص تنوع گونه ای یکی از شاخص های مهم تنوع زیستی است که در ارزیابی زیستگاه ها از آن استفاده میشود. تنوع گونه ای زیاد مویب این است که به دلیل وجود شرایط محیطی مساعد گونه های متعددی میتوانند در محل مستقر شوند (اردکانی 1383). تنوع گونه ای از دو جزء اساسی تشکیل یافته است. جزء اول تعداد گونه ها در جامعه میباشد که اغلب اکولوژیست ها از آن به غنای گونه ای یاد کرده اند و جزء دوم یکنواختی گونه ای است. غنا عبارتست از بلندی لیست گونه ای برای یک رویشگاه (هامبلر و اسپایت 2000). یکنواختی اشاره دارد به اینکه چگونه فراوانی بین گونه ها توزیع شده است. شاخص های تنوع هم یکنواختی و هم غنای گونه ای را در یک کمیت جمع آوری نموده اند

مواد و روش کار

سامان عرفی تاف

به مساحت 4456 هکتار در 35 کیلومتری شهرستان خرم آباد واقع شده است. حد اکثر و حد اقل ارتفاع در این سامان برابر 2700 و 1500 متر میباشد. متوسط بارندگی 520 میلی متر است که از آمار 16 ساله ایستگاه خرم آباد به دست آمده است .

سامان عرفی پرک

سامان عرفی پرک به مساحت 1151 هکتار در 32 کیلومتری شهرستان خرم آباد قرار دارد. حداقل و حداکثر ارتفاع در این سامان به ترتیب 1740 و 2520 متر میباشد.

شاخص سیمپسون

$$I = \sum_{i=1}^s \frac{n_{ini} (n-1)}{n(n-1)}$$

شاخص شنون

$$t = \frac{|H_1 - H_2|}{\sqrt{\text{var}(H_1) + \text{var}(H_2)}}$$

بحث

در هر دو سامان مورد بررسی شاخص تنوع سیمپسون مقدار بالایی دارد . در سامان تاف 8/0 ودر سامان پرک 81/0 است که نشان دهنده تنوع کم گونه های گیاهی در هر دو سامان است . از دلایل کاهش تنوع در منطقه چرای شدید دام بهره برداری بی رویه، تهیه هیزم و ایجاد کوره های زغال در اکثر مناطق توده های جنگلی میباشد. مردم برای تغذیه دام های خود از سرشاخه ها و شاخه های تازه روئیده بلوط استفاده میکنند و در قسمت های مسطح که مناسب زراعت بوده اهالی اقدام به قطع جنگل و تبدیل زمین جنگلی به زمین های زراعی و مناطق مسکونی نموده اند. اندازه گیری تنوع بوسیله شاخص شنون- ونیر مقدار بدست آمده کمتر از یک است که وجود تنوع گونه ای خیلی کم در منطقه را نشان میدهد. بعد از انجام محاسبات و بدست آوردن T برای مقایسه تنوع دو محل ، و محاسبه درجه آزادی مربوطه (V) ، مقدار جدولی t مربوطه به درجه آزادی 1451 ، نشان میدهد که تفاوت بین شاخص های تنوع 2 محل غیر معنی دار است

پله ور، ب. و سوسنی، ج. غ. متین فر، م. و سهرابی، الف. 1387. اندازه گیری تنوع زیستی (گیاهی) منطقه هشتاد پهلو با استفاده از قطعات نمونه چند لایه ای ویناکر، طرح تحقیقی دانشگاه لرستان، 55 ص
فدایی، ه. 1387. طرح های آماری در تحقیقات جنگل. تألیف دکتر کی. چاپارمان انتشارات سازمان نظام مهندسی و منابع طبیعی کشور. 339 ص
مصدقی، م. 1378. بررسی غنای گونه ای و فرم های روشنی تحت سه شدت بهره برداری در علف زارهای نیمه استپی شمال شرقی ایران - مجله علمی پژوهشی کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی کرمان